

Quadern de cultura

El difícil disc nostre

Petites empreses discogràfiques lluiten per editar els músics catalans

Picap, Wilde Records i Blau, són noms lleugerament enigmàtics. Formen part d'una fràgil relació d'intents per tirar endavant una discografia catalana. Blau és un segell mallorquí que ha editat ja un grapat de discs de tots els estils, del roc a la música popular. Wilde Records es dedica, des de Barcelona, fonamentalment al roc. I Picap, apareguda a Barcelona el passat mes d'agost, naix amb la intenció d'atendre totes les possibilitats discogràfiques. Es tracta només d'alguns exemples.

Amb la desaparició d'Edigsa, la marca que havia estat creada per a potenciar el sorgiment i la consolidació de la «cançó», quedava assenyalat aquest any 1984 com una fita crítica en el panorama de la indústria discogràfica autòctona. La

centralització de les grans companyies i l'augment de les dificultats per a les iniciatives d'abast més reduït contribueixen cada dia a perfilar un «gegantisme» salvatge que condemna a la inanició les iniciatives musicals no introduïdes en el sistema comercial.

I són precisament les iniciatives sorgides de la música i la cançó catalanes aquelles que, tret dels pocs mites indiscutibles, són més oblidades per la promoció. I no és que no hi haja gent que comença, i prou, per a poder buscar-ne els èxits. Convocatòries com el «Mogollón Barcelona» i el I Encontre del Nou Roc Català, celebrats el juny i el juliol passats, o com el Festival de la Cançó a Borriana, celebrat fa unes setmanes, han servit per a traure a la llum grups i cantants ben suggestius i presentables.

El problema rau, doncs, en el fet que no s'ha aconseguit trencar l'esquema castellanitzador ni obrir un camp a altres discografies.

El problema no rau tant en l'enregistrament com en la promoció i la distribució

Objectius que al País Valencià han intentat alguns. L'Ànec, per exemple, ha estat un segell creat per a això. Dedicat inicialment a la cançó, l'Antologia de la Música Valenciana fou un dels seus projectes més importants (paralitzat, per cert, en el primer volum, per la pèrdua d'ajuts institucionals).

L'any 1981, un grup de persones —Toni Mestre, Lluís el Sifoner, Josep Lluís Valldecabres i Paco

Munoz— decidiren crear Valdisc, una casa discogràfica dedicada a editar les produccions dels cantants i els músics valencians. En l'actualitat, Valdisc té quaranta-dos socis i lluita cada dia amb les dificultats d'aquest sector.

La llista de les seues edicions inclou títols com Som, de Lluís el Sifoner i l'antològic Vint anys de cançó al País Valencià, tots dos publicats conjuntament amb Edigsa; La rosa de paper, de Carme Torrelles; Calla, dimoni, de Lluís el Sifoner; un disc de Roberto Poveda i Ernest Artal; un del conjunt Less; la cassette Paco Munoz canta per als xiquets; Estimem per a estimar, de Carraixet; Rumbas castelloneras, de Los Choli; un disc dels Cinc Xics; Prometença, de Paco Muñoz, i Nova empelta, de Joan Aymerich i Manuel Peiró.

En projecte tenen l'esperat segon disc de Pep Laguarda, un disc de guitarra a càrrec de M. Àngels Sánchez Benimeli i algunes cassettes per a xiquets. El problema, com sempre, és la distribució. A Barcelona, per exemple, els seus discs només es troben a les llibreries Ona i Ballester. Ara es plantegen d'ampliar el mercat a Castelló. Parlant amb Francesc González i Paco Muñoz, sorgeix de seguida el tema: «Fins ara, ho hem fet tot gràcies a l'esforç dels mateixos artistes».

I el fil de la conversa trau a la llum una qüestió important. «Ara sabem que el poc que es puga fer ho hem de fer nosaltres

¿Com fer competitiu el nostre disc?

mateixos. Per exemple, a partir del juliol passat, hem començat a funcionar també com a productora. Valdisc Produccions fa el *management* i la promoció

Paco Muñoz, cantant i promotor de Valdisc

dels propis cantants». En la seua opinió, al País Valencià hi ha hagut oficines de contractació i no mànagers, la qual cosa potència sempre els espectacles més cars i que produeixen més comissions. «Quan la producció es planteja seriosament, sorgeixen contractes i actuacions», ens diuen, i s'obri una esclatxa a l'esperança de solucions. La cançó té públic allà on va. Es tracta només de consolidar un circuit estable d'actuacions i recitals, i una promoció efectiva.

El problema és plantejat amb tota la seua creuesa. Estudis d'enregistrament com Tabalet, a València, cases discogràfiques com Valdisc, com Blau, com Picap, cantants i grups, lluiten —potser amb poca unitat i eficàcia— per vèncer-lo. La Generalitat de Catalunya ha promulgat (el mes de juny passat) un decret pel qual es comprarà el 30% de qualsevol edició de cada disc. No és suficient, però en altres llocs —¡ai!— no hi ha ni això.

Buddy Rich i la seua orquestra

El «jazz» que visita València

E Frederic GARCIA HERRAIZ
 l bateria Kenny Clarke inaugura la temporada *jazzística* en el València Cinema. Clarke és un dels grans bateries de la història del *jazz*, un dels responsables, junt amb el saxofonista Charlie Parker, el trompetista Dizzy Gillespie, els pianistes Thelonius Monk i Bud Powell, de la formació de l'estil Bop, que va obrir pas al *jazz* modern, la influència del qual encara es fa sentir avui.

Això era a principis dels anys 40 i durant aquella dècada i bona part de la següent fou possiblement el bateria més sol·licitat per a les més variades sessions de gravació amb els més importants músics de *jazz*. Però el fet que s'establís a París a finals dels 50, fugint de la tumultuosa i racista societat nord-americana, sens dubte ha tingut l'efecte que durant aquests darrers vint anys haja estat relativament desconegut per als aficionats.

Actualment, malgrat

que és un ancià de setanta anys, sensiblement minvat físicament per una greu operació de cor, deixà les traces de la seua mestria insuperable en l'exposició dels temes; demostrà ser un dels màxims acompanyants, aquesta tasca ingrata que poques voltes s'aprecia prou. Vingué amb l'organista Lou Bennet i el guitarrista Jimmy Gourley, uns altres dos expatriats americans, amb els quals havia tocat des de 1960.

Dos bateries de Gran Orquestra

La nova direcció dels Teatres de la Diputació de València ha decidit no celebrar enguany el Festival de *Jazz* de novembre. En lloc d'això, es pretén oferir una programació continuada durant la temporada. Esperem que serà així, ja que els dos últims anys hi ha hagut un autèntic desert entre festivals.

El 7 de novembre actua la Gran Orquestra de Buddy Rich i el 9 de la Mel Lewis. Els dos bateries te-

nen una dilatada experiència. El primer és un dels grans especialistes i alhora un gran tècnic. S'inicià i es donà a conèixer en l'època d'or de les Big-Bands, a finals dels 30, formant part de les orquestres blanques més conegudes, com eren les de Tommy Dorsey, Artie Shaw i Harry James.

Després fou contractat per Norman Granz, en l'època el més important empresari de *jazz* de l'època. Això li permeté de realitzar importants gires amb els músics més destacats. Als seixanta-set anys, Buddy Rich continua dirigint la seua orquestra, creada el 1966 i formada sobretot per gent jove, potser perquè avui és molt difícil de mantenir econòmicament una orquestra de grans solistes de manera permanent.

Mel Lewis accepta menys *show* i l'espectacularitat a l'americana de Rich. És un altre gran especialista a impulsar des de la seua bateria tota una gran formació. Ha participat en algunes de les experiències orquestrals més interessants del *jazz* modern, des que en 1954 formà part de l'orquestra d'Stan Kenton.

En 1956 passà a la del vibrafonista Terry Gibbs i en 1960 formà part de la Concert Jazz Band del baríton Gerry Mulligan. En dissoldre's en 1964 aquesta interessant agrupació, decideix formar en col·laboració amb el trompetista Thad Jones una orquestra sens dubte de les més importants. Els darrers anys ha aconseguit bons èxits. Des de 1979 se separà de Jones i dirigeix en solitari. Han estat dues bones ocasions per a escoltar bones orquestres, cosa fins ara poc habitual ací.